

Betænkeligheeder, der sidst gjorde sig gjældende ligeoverfor Lovudkastet, som det oprindelig foresaae, men som det andet Things Fleertal ansaae for at være fjernede ved Indskydelsen af den § 2, der fandtes i Lovforslaget, som det denne Gang blev forelagt, have trods denne Forandring gjort sig gjældende og det med stor Etkræfte i dette Thing. Det har fordret yderligere Garantier for, at man ikke traadte de Enkeltes Ret for nær, og det har endog fordret disse under en heelt anden Form end den, hvorunder Landstthinget ansaae Loven for at være betryggende. Jeg har tidligere haft Leilighed til at udtale, at jeg fuldstændigt kunde slutte mig til Lovudkastet, saaledes som det blev forelagt af Regjeringen og vedtaget af Landstthinget, og at jeg ikke kunde ansee den Endring, der blev vedtagen af dette Thing, for nogen Forbedring, men at jeg satte saa megen Pris paa uden yderligere Opfattelse at faae disse Forhold endeligt ordnede ved Lov, at jeg ikke nærede nogen Betænkelse ved ogsaa at modtage Lovforslaget i denne Form. Den Endring, Landstthinget nu har foretaget, berører ikke den Tanke, Folkethinget har indbragt i Loven, men den giver kun et noget heldigere Udtryk for den. Jeg maa altsaa indstændigt anbefale Thinget at vedtage Lovforslaget i den Stikelse, hvori det nu foreligger, og ikke at lade disse ulykkelige Forhold, disse ulykkelige Stridigheder endnu i længere Tid henstaae uafgjorte. — Det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) havde til Sagens forrige Behandling i dette Thing stillet Endringsforslag, som gik ud paa at faae Udtrykkene i § 3 forandrede, men Thinget vedtog ikke disse Endringsforslag, hvorimod det vedtog Endringsforslaget til § 2 og Loven med denne Endring. Jeg har ingen Grund til at antage, at det ærede Thing nu skulde fravige sin Dom saavel om Endringerne som om Lovforslaget i dets Heelhed, eller at det nu skulde udtale en anden Dom, end det gjorde sidste Gang; men da disse Spørgsmaal om § 3 ere komne frem igjen, maa jeg dog endnu engang gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at saalænge der ikke foreligger Noget om, at det for ham forargelige „Enten-Eller“ med sit Tillæg udelukker nogen anden fornødig Anven-

delse, seer jeg ikke, at der kan være Anledning til at tage en saadan Forargelse deraf, som han har taget. Dersom dette „Enten-Eller“ med sit Tillæg er udtømmende, hvad Skade er der da ved at det er udtrykt som et „Enten-Eller?“

Fischer: Der er neppe Noget, der alvorlig har forsøgt paa at trænge ind i den foreliggende Sags Mysterier, uden at være kommen til den Erkendelse, at her findes paa en ganske mærkværdig Maade en Mængde af Omstændigheder, hvoraf een peger i een Retning, en anden i en anden Retning, saaledes at man, medens man gennemgaaer Sagen, maa mistvilde om, at der overhovedet findes nogen Løsning af Spørgsmaalet. Det kan derfor ikke være forunderligt, om ærede Medlemmer kunne være i Tvivl om, hvorvidt de nu skulle stemme for eller imod Sagen, men naar et æret Medlem har henvist til, at Sagen ved en tidligere Forhandling er forkastet i Landstthinget, saa fortjene efter mit Skjøn to Momenter derved at fremhæves: for det Første at derved, at Landstthinget forkastede Sagen, bleve Udmarksjorderne paa Bornholm ikke opdyrkede, men de bleve i den selvsamme Stilling, hvori de tidligere havde været, og dernæst, at den Proces for Høiesteret, som havde varet i 10 Aar, kun bragte det dertil, at der fremkom en Dom, med Hensyn til hvilken de Lærde ere uenige om, hvilken Mening de skulle lægge dertil; eller hvilke Slutninger de skulle drage deraf. Dersom altsaa det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som har reist en saa bestemt Proposition mod denne Lov, kunde forelægge os Noget, der i Virkeligheden var en Løsning, vilde jeg sige, at jeg kunde forstaae det ærede Medlems Modstand; saa vilde jeg være ham overordentlig taknemmelig, fordi han førte os hen paa rette Veie; men jeg maa tilstaae, at de Forsøg, jeg har seet fra det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), dog i Virkeligheden kun have været det Samme, som de øvrige Forsøg have været, nemlig en Maade til at hugge Knuden over. Jeg troer ikke, at der er Andet at gjøre i denne Sag end at hugge Knuden over. Om man har gjort feil, ved at lade indskyde i § 3, at der